

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnäisten ja senkannattaja ilmestys Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Publ. Society'n kustantamana.

Tilaushinnat Yhdysvaltoihin 1 vuosikerta... \$1.50 Puoli vuotta... 90c Canadaan ja Suomeen 1 vuosikerta... \$1.75 Puoli vuotta... \$1.05

TOVERITAR

Box 99 Astoria, Ore. Entered as second-class matter July 18th 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE) SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES: One year \$1.50 - 6 months 90c IN CANADA: One year \$1.75 - 6 months \$1.05

Toimitus: HELMI MATTSON

Box 99, Astoria, Ore.

TOVERITTAREN TILAAJAMÄÄRÄ OSOTTAA:

Table with 2 columns: Category and Count. Rows include Uusia, Uudistuksia, 'Punaisen Armeijan' uusia jäs., and Katkenneita.

TOVERITTAREN TILAAJAMÄÄRÄN KOHOTTAMINEN

Hiljakseen mutta varmasti nousee Toverittaren tilaajamäärä. Tilajien ylen suuri huolimattomuus tilauksien suhteen on suurimpana esteenä, ettei painosmäärä vielä ole päässyt toivottuun 10,000.

Kirje New Yorkista

So... so... emme me palvelushimmiset ja nuoret perheen emännät nuku, vaikka eräs toveritar niin suvaitsevat sanoa pakinoissaan. Toveritar No. 41 sanoo: "mitä meidän oikeastan tulee tehdä saadaksemme luokkamme naiset hereille?"

heittäkää se myötäliittien täyden tilausraksumen suoraan Toverittaren konttoriin. — Levitysosasto.

NAISTEN JOHTAMA JA OMISTAMA KONE-TEHDAS

Englannissa Midlandissa on perustettu Aalantamfimen kone- ja osakeyhtiö, jonka johtokunnan muodostavat naiset samoin kuin henkilökunnankin aina tehtaajohtajattareita oppilaisiin saakka.

Yhtiön samoin kuin henkilökunnan muodostaneet naiset ovat sodan aikana työskennelleet eri kone-tehdasissa ja suorittaneet alallaan ammattitönsä. Tehtaajohtajat on vakuuttanut, että sillä on jo yllin kyllin tilauksia.

Työaika tulee olemaan tehtaassa 47 tuntia viikossa ja naiskone-työntekijät saavat palkan kone-teollisuuden vallitsevan tariffin mukaan.

ENGLANNIN SOKEAIN TYÖLÄISTEN VAA-TIMUKSET

He eivät tahdo olla mitään kappale-työn orjia. "Daily Herald" kertoo, että Englannin sokeain kansallislitto on pitänyt hiljattain vuosikokouksensa Blackpoolissa, johon oli saapunut runsaasti osanottajia Englannin eri kunnista.

tehtäisiin 6-tuntisia työpäiviä ja lau- antapäivän pituus olisi vain 4 tun- tia. Kun useita puhe- ja esityksiä on käy-etty päätettiin asia ratkaista äänestysellä. Jolloin hyväksyttiin edellään mainittu esitys 34-tuntisesta viikko-työstä.

INESSA ARMANDIN JUH-LALLISET HAUTAJAI-SET MOSKOVASSA

(Radiosanoma Federated Pressille ja Londo Heraldille.) MOSKOVA, (Kristianian ja Lontoon kautta.) — Inessa Armandin Moskovan työläisten opettajan ja luento-ajan hautajaiset pidettiin viime kuun 12 p:nä. Vallankumouksellisen ruumista seurasi loppumaton saatto- joukko, joka suuntasi kulkunsa Pu- nalselle torille, mihin vainaja hauda- ttiin.

Työntekijäin lepoajat historiassa

Kysymyksellä työntekijäin lepo- aijoista on oma historiansa, joka ulot-tuu kausi hämälän muinaisuuteen. Vanhantestamentin mukaan perustuu "sabatinpäivä" jumalan käskyyn.

Rooman mahtavassa mailmanval- tiossa tunnettiin sabatti (sabbata) jo ensimmäisellä vuosisadalla jälkeen Kristuksen. Sitä vietettiin monella taikauskioella tempulla.

Kirkollinen vaatimus sabatin py- hittämisestä ei, kuten tunnettu, pe- rustu mihinkään uudentestamentin käskyyn. Vasta Konstantinus Suuren aikana, siis neljännellä vuosisadalla jälkeen Kristuksen, sai silloin jo mahtavaksi voimakas painunut papi- to maallisen esivallan kieltämään ta- vallisetkin toimet sunnuntaina.

Mutta nämä ilmiöt eivät ole laa- tuansa ainoat. Perun ikivanhassa valtiessa vietettiin ammoisista ajois- ta säännöllistä vapaapäivää, jolloin kaikki työ oli keskeytetty, jotta "yk- sitoikkoinen, vaivaloinen elämä, jo- hon alemmat kansankerrokset olivat pakotetut, tulisi siedettäväksi," kuten eräs Perun historioitsija kertoo.

Luullaan usein, että työehdot oli- vat varhalla ja keskiajalla kristii- tyjen kansojen keskuudessa paljon kovemmat kuin nyt. Tämä on täy- dellinen erehdys. Asian laita on ai- van päinvastoin. Keskiajan teolli- suus perustui kokonaan työntekijäin taitoon ja kokemukseen, jonka voi saavuttaa ainoastaan pitkän oppijan kulkussa.

- Hyvää iltaa, sanoin. - Hyvää iltaa. Tule "keimään", sanovat ystävät. - Oo! En minä ole innostunut, vastasin. - No, mutta mikä sinua valvoo, kun et pelaa? - Ei minua mitään valvoo, ei vala- mouten haluta. Olin istunut tunnin ja katsellut heidän peliään, kun minua aivan aiko- ko mokoma touhu suututtaa, kun se oli aina yhtä ja samaa: ässää ja ruutua.... Sanoin hellelle: kyllä te viitsitte istua ja hukata aikaa. Luksitte jotain senkin ajan, tai keskustelitte asi- oista, niin olisit paljon parempi. Ti- täisitte jotain.... Silloin alkoi yksi toisensa jälkeen katsella ilvittäen minua. Jopa yksi sai sanotuksi: — Mitä sinä sitten tiedät, kun olet niin aina tietävinäsi. Aina halveksit kaikkia leikkii, mitä et itse osaa. — Tuo sai melkein vereni kiehu- maan. Vastasin: — Tiedän minä ainakin sen, että korttipeli on pahe ja ajanhukka. Ei luulis enää työläisnäisten kahden- nella kymmenellä vuosisadalla viet- tävän aikansa noin turhaan. Onko tuo edes leikkii mielestänne, kun täysi-ikäiset ihmiset kirkuvat minä jaksavat: ässä, tilitä, ruutua, mai-

- Hyvää iltaa, sanoin. - Hyvää iltaa. Tule "keimään", sanovat ystävät. - Oo! En minä ole innostunut, vastasin. - No, mutta mikä sinua valvoo, kun et pelaa? - Ei minua mitään valvoo, ei vala- mouten haluta. Olin istunut tunnin ja katsellut heidän peliään, kun minua aivan aiko- ko mokoma touhu suututtaa, kun se oli aina yhtä ja samaa: ässää ja ruutua.... Sanoin hellelle: kyllä te viitsitte istua ja hukata aikaa. Luksitte jotain senkin ajan, tai keskustelitte asi- oista, niin olisit paljon parempi. Ti- täisitte jotain.... Silloin alkoi yksi toisensa jälkeen katsella ilvittäen minua. Jopa yksi sai sanotuksi: — Mitä sinä sitten tiedät, kun olet niin aina tietävinäsi. Aina halveksit kaikkia leikkii, mitä et itse osaa. — Tuo sai melkein vereni kiehu- maan. Vastasin: — Tiedän minä ainakin sen, että korttipeli on pahe ja ajanhukka. Ei luulis enää työläisnäisten kahden- nella kymmenellä vuosisadalla viet- tävän aikansa noin turhaan. Onko tuo edes leikkii mielestänne, kun täysi-ikäiset ihmiset kirkuvat minä jaksavat: ässä, tilitä, ruutua, mai-